

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้วิธีสอนแบบทางตรง ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD เพื่อส่งเสริมความสามารถ ด้านทักษะปฏิบัติ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความพึงพอใจ วิชาศิลปะ สาระนาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

The Development of Learning Activities by Direct Instruction Model and Cooperation Learning STAD Technique focusing on Students Skills, Learning Achievement and Attitude to Word Thai Dancing Subject in Prathomsuksa 6

เสาวรี ภูบาลชื่น¹

Saowari Phubanchuen¹

Received: 23 May 2020

Revised: 16 July 2020

Accepted: 30 July 2020

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) พัฒนาระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบทางตรงร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD 2) ศึกษาผลการใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบทางตรงร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ตัวอย่างได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายประถม) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 36 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ แบบประเมินขั้นกระบวนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ แผนการเรียนรู้ จำนวน 6 แผน แบบวัดทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบวัดความพึงพอใจ สันเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์ (Content Analysis) และตีความ (interpretation) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน ได้แก่ t-test (Dependent Sample t-test)

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบทางตรงร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย 7 ขั้นตอน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.54$)

2. ผลการใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น

2.1 กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ 89.61/88.02

¹ อาจารย์ประจำ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายประถม)

¹ Lecturer, Mahasarakham University Demonstration School (Elementary), Mahasarakham University

2.2 นักเรียนมีทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์หลังเรียนเพิ่มขึ้นกว่าก่อนเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2.3 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนเพิ่มขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

2.4 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการที่พัฒนาขึ้นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.93$)

คำสำคัญ: การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้,วิธีสอนแบบทางตรง, การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD, ทักษะนาฏศิลป์

Abstract

The purposes of this study were to 1) develop the instrumental lesson plans using Direct Instruction Model and Cooperation Learning STAD Technique and 2) study the students learning outcome after using the developed lesson plans. The sample consists of 36 sixth grade students studying in Mahasarakham University Demonstration School (Elementary) in 2020 Academic year gained by using cluster random sampling technique. Research tools consisted of 1) 6 lesson plans, 2) Practical skills test, and 3) achivement test. The collected data was analyzed by percentage Mean standardize score and statistic used was t-test for dependent sample.

The results of the study were as follow:

1. The developed instrumental lesson plans using direct instruction model and cooperation learning STAD technique approach are appropriate in the highest level ($\bar{X}=4.54$)

2. The students learning outcomes after using the developed lesson plans

2.1 developed instrumental lesson plans using direct instruction model and cooperation learning STAD had the efficiency (E_1/E_2) of 89.61/88.02

2.2 students' practical skills after learning were more advanced with an average overall very satisfactory.

2.3 student achievement after learning higher than those previous learning statistical significance at level.05.

2.4 student satisfaction with the learning process using the learning management improved was the highest level ($\bar{X}=4.93$)

Keywords: The Development of Learning Activities, Direct Instruction Model, Cooperation Learning STAD Technique, Thai dancing skill

บทนำ

การสอนวิชานาฏศิลป์ ช่วยพัฒนาให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจินตนาการ ชื่นชมความงาม มีสุนทรียภาพ ความมีคุณค่า ซึ่งมีผลต่อคุณภาพชีวิตของมนุษย์ กิจกรรมทางนาฏศิลป์ช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา ตลอดจนการนำไปสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง อันเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพได้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 4) ด้วยเหตุผลดังกล่าววิชานาฏศิลป์จึงถูกกำหนดไว้ในหลักสูตรสาระศิลปะ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ ได้กำหนดสาระการเรียนรู้ มาตรฐาน ตัวชี้วัดไว้ อย่างชัดเจน โดยมุ่งให้นักเรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจในการสร้างสรรค์ การเคลื่อนไหวในรูปแบบต่างๆ สามารถแสดงท่าทางประกอบจังหวะเพลง ตามรูปแบบนาฏศิลป์ มีมารยาทในการชมการแสดง รู้หน้าที่ของผู้แสดงและผู้ชม รู้ประโยชน์ของการแสดงนาฏศิลป์ในชีวิตประจำวัน เข้าร่วมกิจกรรมการแสดงที่เหมาะสมกับวัย สามารถบอกลักษณะเด่น และเอกลักษณ์ของการแสดงนาฏศิลป์ไทย ตลอดจนความสำคัญของการแสดง การที่นักเรียนจะเกิดความรู้ความเข้าใจได้นั้น ครูผู้สอนต้องพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เอื้อและสอดคล้อง ส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ (ขวลิต ชูกำแพง. 2550: 39-40)

สภาพปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผ่านมามีพบว่า นักเรียนที่เรียนนาฏศิลป์จะค่อนข้างมีการแข่งขันกันด้านการเรียนค่อนข้างสูงจนขาดความมีน้ำใจ คนเรียนอ่อนถูกมองข้ามเมื่อมีกิจกรรมกลุ่ม กลุ่มอ่อนขาด

ความมั่นใจในตนเอง ย่อท้อในการเรียนจนขาดความกระตือรือร้นไปในที่สุด และเมื่อพิจารณาจากแบบวัดพฤติกรรมทางการเรียน แบบวัดทักษะปฏิบัติ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในปีที่ผ่านมาพบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ 80% ขึ้นไป จะเป็นเด็กที่มีความสามารถด้านทักษะปฏิบัติผ่านเกณฑ์เกือบทุกแบบวัด สำหรับนักเรียนกลุ่มอ่อน จะมีผลสัมฤทธิ์และคะแนนจากแบบวัดทักษะปฏิบัติต่ำกว่า 80% ซึ่งจากการพิจารณาสามารถบ่งบอกถึงแนวโน้มการเรียนรู้ว่า ความสามารถทางทักษะปฏิบัติส่งผลโดยตรงต่อคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เนื่องด้วยธรรมชาติของวิชาศิลปะ สาระนาฏศิลป์เป็นวิชาที่เน้นการลงมือปฏิบัติ ความรู้ ความจำ ความเข้าใจในภาคทฤษฎีจึงส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วย และด้วยโครงสร้างหลักสูตรวิชาศิลปะ สาระนาฏศิลป์ ผู้เรียนมีเวลาค่อนข้างจำกัดคือ 1 คาบ/สัปดาห์ การพัฒนาทักษะทางนาฏศิลป์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจึงค่อนข้างมีข้อจำกัด และอีกประการที่ครูผู้สอนต้องคำนึงคือจะทำอย่างไรให้นักเรียน ที่มีความหลากหลายทางด้านอารมณ์ สังคม สติปัญญา ให้สามารถเรียนรู้ไปได้พร้อมๆ กันโดยไม่ถูกทอดทิ้งไว้ข้างหลัง เรียนรู้อย่างมีความสุข และมีความเพียรพยายามในตนเองมากยิ่งขึ้น เพื่อความสำเร็จของตนเองและกลุ่ม ผู้วิจัยจึงได้ศึกษารูปแบบการเรียนการสอนทางตรง (Direct Instruction Model) ซึ่งเป็นรูปแบบการสอนที่เน้นการบูรณาการ (Integration) ที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทางด้านพุทธิพิสัย ซึ่งเกี่ยวกับด้านสติปัญญา เช่น ความรู้ความจำ ความเข้าใจ สามารถแยกแยะบอกเล่าหรือถ่ายทอดให้ผู้อื่นเข้าใจรวมถึงประยุกต์ใช้ความรู้หรือเนื้อหาที่เรียนรู้เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม และด้านทักษะพิสัย ซึ่งเกี่ยวกับการแสดงออกทางร่างกายที่แสดงออกผ่านการเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อ และ

อวัยวะต่างๆ ของร่างกายด้วยความคล่องแคล่ว ซึ่งต้องอาศัยการทำงานร่วมกับด้านสติปัญญาจนเกิดความชำนาญ ซึ่งรูปแบบการสอนทางตรงนี้สามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยและทักษะพิสัยได้เร็วและได้มากในเวลาที่กำหนด ไม่สับสน ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติตามความสามารถของตนเอง จนสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ ทำให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจในการเรียน และมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง (ทิตนา แหมมณี. 2557: 256) และเพื่อสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้และลดสภาพการณ์ของการแข่งขันลง และเพิ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ ฟังพวาอาศัยกันและ นักเรียนที่มีความแตกต่างทางสังคม อารมณ์ และสติปัญญาเรียนรู้ไปด้วยกัน อย่างมีความสุข พร้อมกระตุ้นให้นักเรียนอยากที่จะทำงานหนักขึ้นเพียรพยายามมากขึ้น ผู้วิจัยจึงได้ศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ เป็นการจัดการกิจกรรมที่เน้นการจัดสภาพแวดล้อม ทางเรียนให้แก่ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ สมาชิกที่มีความรู้ความสามารถที่แตกต่างกัน โดยสมาชิกในกลุ่มมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ แล้วนำความรู้ที่ได้ไปช่วยกันแก้ปัญหาทำให้เกิดเป็น ความสำเร็จภายในกลุ่ม ในการทำกิจกรรมผู้เรียนมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น แบ่งปันทรัพยากรการเรียนรู้ รวมทั้งการเป็นกำลังใจแก่กันและกัน (วิลลรัตน์ สุนทรโรจน์. 2553: 10-12) ซึ่งการจัด กิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD จะเน้นให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้แบบฟังพวาอาศัยกัน มากกว่าแข่งขันกัน การเรียนรู้แบบร่วมมือเน้นกระบวนการกลุ่มเพื่อร่วมกันทำงาน ซึ่งก่อให้เกิดสภาพการณ์ ชนะ-ชนะ ซึ่งเป็นสภาพการณ์ที่ดีต่อด้านจิตใจ และสติปัญญาเรียนรู้เนื้อหาสาระต่างๆ ด้วยตนเอง และมีเพื่อนในกลุ่มและในชั้นเรียนคอยช่วยเหลือ ช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะทางสังคม อารมณ์ และ

สติปัญญา (วีณา ประชากุล และ ประสาท เนิื่องเฉลิม. 2554: 205-206 ; ทิตนา แหมมณี. 2557: 265)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบทางตรงร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เพื่อแก้ปัญหาในการจัดการเรียนรู้ที่มีข้อจำกัดในเรื่องของเวลา และลดสภาพการเรียนรู้แบบแข่งขันลง เน้นการช่วยเหลือ แบ่งปัน ฟังพวาอาศัยกัน เรียนรู้การอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข พัฒนาอารมณ์ สังคม สติปัญญาของผู้เรียนให้เอื้อต่อการดำรงชีวิตในสังคมที่ใหญ่ขึ้นในอนาคตข้างหน้า

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. เพื่อพัฒนาระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีสอนแบบทางตรงร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2. เพื่อศึกษาผลการใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบทางตรงร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD

2.1 ศึกษาประสิทธิภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบทางตรงร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 85/85

2.2 ศึกษาทักษะปฏิบัติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบทางตรงร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD

2.3 เปรียบเทียบ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบทางตรงร่วมกับเทคนิค STAD

2.4 ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยกิจกรรมการ

เรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบทางตรงร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD

วิธีการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการตามลักษณะของกระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ซึ่งแบ่งขั้นตอนออกเป็น 2 ระยะดังนี้

ระยะที่ 1 การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบทางตรงร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ได้มาโดยพิจารณาคุณสมบัติเป็นผู้มีวุฒิทางการศึกษาระดับมหาบัณฑิต-ดุษฎีบัณฑิต มีตำแหน่งทางวิชาการ มีผลงานวิจัย ผลงานการเขียนตำรา มีประสบการณ์ในการสอน และเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบประเมินขั้นกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบทางตรงร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD

การดำเนินการวิจัย

นำข้อมูลที่วิเคราะห์จากตอนที่ 1 มาสังเคราะห์ร่วมกับวิธีสอนแบบทางตรง และรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD พัฒนาเป็นขั้นกระบวนการได้ 7 ขั้น ประกอบด้วย ขั้นที่ 1 ขั้นปฐมนิเทศ ขั้นที่ 2 ขั้นสอน ขั้นที่ 3 ขั้นฝึกปฏิบัติตามแบบ ขั้นที่ 4 ขั้นทบทวนความรู้เป็นกลุ่ม ขั้นที่ 5 ขั้นการทดสอบย่อย (Quizzes) ขั้นที่ 6 ขั้นหาคะแนนพัฒนาการ (Individual Improvement Score) ขั้นที่ 7 ขั้นให้รางวัลกลุ่ม

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำคะแนนจากแบบประเมินความเหมาะสมของขั้นกระบวนการจัดการเรียนรู้ โดย

ผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าเฉลี่ย สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (mean) ($\bar{X}=4.54$, $S.D=0.58$)

ระยะที่ 2 ศึกษาผลการใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบทางตรงร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ประชากรและตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายประถม) จำนวน 98 คน จาก 3 ห้องเรียน

ตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายประถม) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 36 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ วิชาศิลปะ สาระนาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธีสอนแบบทางตรงร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD จำนวน 6 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง ประเมินความเหมาะสมโดยผู้เชี่ยวชาญโดยภาพรวม พบว่า ความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.54$)

2. แบบวัดทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์จำนวน 2 ชุด แต่ละชุดวัดทักษะ 6 ด้าน ประกอบด้วยคือ 1) ด้านท่ารำ 2) ด้านจังหวะ 3) ด้านความต่อเนื่อง 4) ด้านลีลา 5) ด้านรูปแบบแถว 6) ด้านร้องเพลง ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index Comgurence: IC) ตั้งแต่ .06 ถึง 1.00 มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r_{xy}) ตั้งแต่ 0.42 ถึง 0.67 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .84

3. แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประกอบด้วยแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ อำนาจจำแนกรายข้อ

ตั้งแต่.04 ถึง 1.00 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ.86

4. แบบวัดความพึงพอใจ แบบมาตราส่วนประมาณค่าจำนวน 10 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r_{xy}) ตั้งแต่.33 ถึง.87 ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ.96

การดำเนินการวิจัย

1. ทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบวัดทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้วิจัยดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น กับกลุ่มตัวอย่าง โดยมีผู้ช่วยสอนจำนวน 1 คน

3. ขั้นสิ้นสุดการจัดการเรียนรู้

3.1 ทดสอบหลังเรียน (Post-test) เมื่อสิ้นสุดการเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบวัดทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ ซึ่งเป็นชุดเดียวกันกับการทดสอบก่อนเรียน และแบบวัดความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้

3.2 นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองไปทำการตรวจวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อสรุปผลการทดลองตามความมุ่งหมายการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ประสิทธิภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบทางตรงร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ตามเกณฑ์ 85/85 (E1 คะแนนระหว่างเรียน เก็บคะแนนจากผลงานไปงาน ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ และพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม คะแนนเต็ม 100 คะแนนคิดเป็นสัดส่วน 30:50:20)(E2 คะแนนทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เก็บคะแนนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ

แบบทดสอบวัดทักษะนาฏศิลป์ คะแนนเต็ม 50 คะแนน คิดเป็นสัดส่วน 30:20) (สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น ทดสอบสมมติฐานโดยใช้ (Dependent Sample t-test)

3. วิเคราะห์ทักษะปฏิบัติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นโดยใช้ ร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

4. วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น โดยใช้ ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

ผลการศึกษา

1. กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบทางตรงร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ประกอบด้วย 7 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.54$)

2. ผลการใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบทางตรงร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า

2.1 ประสิทธิภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบทางตรงร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD มีประสิทธิภาพ 89.61/88.02 ดังตาราง 1

ตาราง 1 ประสิทธิภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบทางตรงร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD วิชาศิลปะ สาระนาฏศิลป์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (n=36)

ผลการเรียน	คะแนนเต็ม	$\bar{x}$	S.D.	ร้อยละของ คะแนนเฉลี่ย
ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1)	100	89.61	11.30	89.61
ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2)	50	44.05	4.10	88.02

ตาราง 2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบทางตรง ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD วิชาศิลปะ สาระนาฏศิลป์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (n=36)

	คะแนน	n	$\bar{x}$	t	df	sig
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ก่อนเรียน	36	43.97	34.82	36	.000
	หลังเรียน	36	19.41			

2.2 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ดังตาราง 2

2.3 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีทักษะปฏิบัติทางนาฏศิลป์หลังเรียนเพิ่มขึ้นกว่าก่อนเรียนและระหว่างเรียนจากทั้ง 2 แบบวัดมีค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X}$ =88.54)

2.4 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ =4.93, S.D=0.25)

สรุปผลการศึกษากระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบทางตรงร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD มีประสิทธิภาพ 89.61/88.02 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 นักเรียนมีทักษะปฏิบัติทางนาฏศิลป์หลังเรียนเพิ่มขึ้นกว่าก่อนเรียนและระหว่างเรียนจากทั้ง 2 แบบวัดมีค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบทางตรงร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD วิชาศิลปะ สาระนาฏศิลป์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบทางตรงร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่พัฒนาขึ้นทั้ง 7 พบว่า มีความเหมาะสมโดยภาพรวม ($\bar{X}$ =4.54) ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กระบวนการจัดการเรียนรู้ได้ดำเนินการตามกระบวนการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา (Research and Development) ของชวลิต ชูก่าแพง. 2555: 53 ซึ่งประกอบด้วย ขั้นตอนในการวิเคราะห์สังเคราะห์ สรรวจสภาพปัญหา อุปสรรคและความต้องการของผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนางานให้ดีขึ้นร่วมกับการวิจัยเอกสาร (documentary research) หรือการวิจัยเชิงสังเคราะห์ (synthesis research) และวิจัยเชิงสำรวจ (survey) เพื่อให้ทราบข้อมูลเชิงลึก

เพื่อออกแบบ สร้างและประเมินนวัตกรรมก่อน นำนวัตกรรมไปใช้ในการทดลอง ตามรูปแบบการวิจัยเชิงทดลอง (experimental research) และด้วยวิธีสอนแบบทางตรงที่มีลักษณะเด่นที่ช่วย กระชับเรื่องของเวลาเรียน ทำให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจทั้งด้านเนื้อหาตลอดจนพัฒนาทักษะ ต่างๆ ได้เป็นอย่างดีในเวลาที่มีอยู่อย่างจำกัด สอดคล้องกับ วิณา ประชากุล และประสาธ เนิ่งเฉลิม (2554: 193-195) ที่กล่าวถึงรูปแบบ การเรียนการสอนทางตรง ที่ช่วยให้นักเรียนมี ความรู้ลึกซึ้ง โดยใช้เวลาเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และด้วยรูปแบบการเรียนการสอน แบบร่วมมือเทคนิค STAD ยังช่วยให้ผู้เรียนที่มีความแตกต่างทางด้านอารมณ์ สังคม สติปัญญา สามารถเรียนรู้ร่วมกันได้อย่างมีความสุข และช่วย กระตุ้นให้ผู้เรียนอยากที่จะพัฒนาตนเองเพื่อให้ เพื่อนๆ มีความสำเร็จร่วมกัน สอดคล้องกับทิตนา แหมมณี (2557: 265-266) ที่กล่าวถึงรูปแบบการ เรียนการสอนแบบร่วมมือว่าเป็นรูปแบบที่เน้น การเรียนรู้แบบร่วมมือกันในการเรียน เกิดสภาพ การณ์ของการ ชนะ-ชนะ ซึ่งดีต่อสภาพการณ์ทาง ด้านจิตใจช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้เนื้อหาต่างๆ ได้ลึกซึ้ง ขึ้น กว้างขึ้น ช่วยพัฒนาผู้เรียนทางด้านอารมณ์ สังคมสติปัญญามากขึ้น สอดคล้องตามจุดมุ่งหมาย ของการจัดการเรียนรู้ สำนักส่งเสริมวิชาการและ งานทะเบียน (2553: 58) ที่กล่าวว่า การจัดการ เรียนรู้ต้องพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา สร้างบรรยากาศการจัดการ เรียนรู้ให้เพลิดเพลิน สนุกสนาน สนองความสนใจ ตามความถนัดของแต่ละบุคคล ส่งเสริมให้ผู้เรียน มีส่วนร่วมในการเรียน กล้าคิด กล้าแสดงออก เกิด ทักษะกระบวนการคนเก่ง คนดี มีความสุข

2. ผลการใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีสอนแบบทางตรงร่วมกับการเรียนรู้แบบ ร่วมมือเทคนิค STAD สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2.1 ประสิทธิภาพของกระบวนการ จัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบทางตรงร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD วิชาศิลปะ สารนาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นพบว่ามีประสิทธิภาพเท่ากับ 89.61/88.02 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจ เนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ ทางตรงร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ที่พัฒนาขึ้น มีความสอดคล้องกับสภาพ ปัญหาที่พบในการจัดการเรียนรู้ ที่มีข้อจำกัดใน เรื่องของเวลา ซึ่งสอดคล้องกับทิตนา แหมมณี (2557: 158) กล่าวว่า วัตถุประสงค์ของรูปแบบการ เรียนการสอนแบบทางตรง ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ ทั้งด้านเนื้อหาสาระ และโน้ตดนตรีรวมถึงฝึกปฏิบัติ ทักษะต่างๆ ได้ดีและประสบผลสำเร็จได้ในเวลาที่ จำกัด และสอดคล้องกับกิ่งฟ้า สินธุวงศ์ และสันติ วิจิณฑลัญญ์ (2545: 46) กล่าวว่า รูปแบบการ สอนทางตรง ส่งเสริมให้บทบาทของผู้สอนและ ผู้เรียนสอดคล้องกัน และเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และการใช้รูปแบบการเรียนรู้อยู่แบบร่วมมือเทคนิค STAD ยังช่วยพัฒนาอารมณ์ สังคม สติปัญญาของ ผู้เรียน สอดคล้องกับ วิณา ประชากุล และประสาธ เนิ่งเฉลิม (2554: 205) กล่าวว่า รูปแบบการเรียน การสอนแบบร่วมมือ เน้นให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วม ในการเรียนรู้มากกว่าการแข่งขันที่ซึ่งก่อให้เกิด สภาพการณ์ ชนะ-ชนะอันเป็นสภาพการณ์ที่ดี กว่าทั้งด้านจิตใจ และสติปัญญา ผลการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับ วีรยุทธ จันท์เหลือง (2560: 83) ได้พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้การจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยใช้วิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการ วิจัยพบว่า กิจกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพตาม เกณฑ์ 81.92/80.45 เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับ สุรัชย์ งามชื่น (2556: 69) ได้ศึกษา การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ เรื่อง คอมพิวเตอร์ กราฟิก กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและ

เทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้รูปแบบการสอนทางตรง ผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 85.41/85.52 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

2.2 ทักษะปฏิบัติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังจากที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น พบว่านักเรียนมีคะแนนทักษะปฏิบัติทางศิลปะ โดยภาพรวม ($\bar{X}=84.72$) อยู่ในระดับดีมากและผ่านเกณฑ์ในทุกแบบวัด ที่เป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากกระบวนการจัดการเรียนรู้ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจได้อย่างตรงไปตรงมา ชัดเจน ไม่ผิดพลาด แม้มีระยะเวลาที่จำกัด สามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้กับนักเรียนที่มีข้อแตกต่างทางด้านอารมณ์ สังคม สติปัญญา สอดคล้องกับ ทิศนา ขัมมณี (2557: 256) ที่กล่าวถึง รูปแบบการเรียนการสอนทางตรง (Direct Instruction Model) ช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนได้เป็นอย่างดีทั้งด้านเนื้อหาความรู้ความจำ รวมถึงการฝึกปฏิบัติทักษะต่างๆ ได้ในเวลาที่มีอยู่อย่างจำกัด สอดคล้องกับสอดคล้องกับ วิภา ประชากุล และประสาธน์เนื่องเฉลิม (2554: 193-195) กล่าวว่า รูปแบบการเรียนการสอนของการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD ก่อให้เกิดสภาพการณ์ ชะนะ-ชนะอันเป็นสภาพการณ์ที่ดีกว่าทั้งด้านจิตใจ สติปัญญา ทุกคนมีความสำคัญเท่าเทียมกันพึ่งพาอาศัยกันเพื่อความสำเร็จร่วมกัน เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แบบเน้นการมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับธนกร มัทธนะกุลชัย (2556: 63-65) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการปฏิบัติ วิชาดนตรี ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้รูปแบบการสอนทางตรง ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีทักษะการปฏิบัติทางดนตรีผ่านเกณฑ์เฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 จำนวน 35 คน คิด

เป็นร้อยละ 85.37 ซึ่งผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนด และสอดคล้องกับ อภิญา ผลภิญโญ (2559: 112) ที่ได้ทำการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้คอนสตรัคติวิสต์ ร่วมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า ผลการพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ โดยรวมมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 23.00 คิดเป็นร้อยละ 76.67 ซึ่งผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ตามที่กำหนดไว้

2.3 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น พบว่า มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ที่เป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากกระบวนการจัดการเรียนรู้ ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และเข้าใจเนื้อหาสาระ หรือทักษะต่างๆ ได้เร็ว ได้มาก และลึกซึ้ง ในเวลาอันสั้น การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD ยังมีจุดเด่นในการตัดสินใจคะแนนกลุ่มโดยการเอาชนะตนเอง เพียงแค่ทำคะแนนให้สูงขึ้นจากคะแนนฐานของตนเองๆ ไม่ต้องเปรียบเทียบตนเองกับกลุ่มเก่ง คนอ่อนที่พัฒนาตนเองยังมีโอกาสทำคะแนนให้กลุ่มได้ง่ายขึ้นจากคะแนนพัฒนาการ ทำให้บรรยากาศในการเรียนรู้เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนในทุกด้าน ปัจจัยเหล่านี้อาจส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียนสอดคล้องกับวิภา ประชากุล และประสาธน์เนื่องเฉลิม (2554: 193-195) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบทางตรงสามารถช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ลึกซึ้ง มีบทบาทในการเรียน สร้างความตั้งใจในการเรียนรู้ สอดคล้องกับ ทิศนา ขัมมณี (2557: 265) ที่กล่าวถึง การเรียนรู้แบบร่วมมือ (เทคนิค STAD) ก่อให้เกิดสภาพการณ์ที่ดีทั้งทางด้านจิตใจ และสติปัญญา สอดคล้องกับวิชาดา สินประจักษ์ผล (2536: 37)

กล่าวว่า เพื่อให้นักเรียนที่มีความสามารถแตกต่างกัน สามารถเรียนรู้ในสิ่งเดียวกันได้ และสามารถศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองจากกระบวนการกลุ่ม ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับ ธนกร มัทธนะกุลชัย (2556: 63-65) ได้ทำการศึกษากการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการปฏิบัติ วิชาดนตรี ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้รูปแบบการสอนทางตรง ผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เฉลี่ย 23.73 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 81.06 ซึ่งผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนดไว้สอดคล้องกับสอดคล้องกับ นิจฐุณีภา ประทุมชาติ (2560: 104) ได้พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับเทคนิค KWDL เรื่องเศษส่วนและการประยุกต์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ และความสามารถในการคิดวิเคราะห์สูงกว่ากลุ่มที่เรียนรู้ตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.4 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการเรียนรู้แบบปฏิสัมพันธ์ ทุกคนมีบทบาท และหน้าที่ในการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ผลชนะของทีมทำให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง เด็กอ่อน เด็กเก่ง สามารถเรียนรู้ไปพร้อมๆ กัน ซึ่งอาจส่งผลให้นักเรียนมีความพึงพอใจต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น สอดคล้องกับทิศนา แชมมณี (2557: 265) ที่กล่าวถึงรูปแบบการเรียนการสอนของการเรียนรู้แบบร่วมมือ (เทคนิค STAD) ที่ก่อให้เกิดสภาพการณ์ชนะ-ชนะ เป็นสภาพการณ์ที่ดีทั้งทางด้านจิตใจ และสติปัญญา ทุกคนมีความสำคัญเท่าเทียมกัน พึงพาอาศัยกันเพื่อความสำเร็จร่วมกัน เน้นให้

ผู้เรียนได้เรียนรู้แบบเน้นการมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน พัฒนาอารมณ์ ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้อง วีรยุทธ จันทรเหลือง (2560: 83) ได้พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้การจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยใช้วิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ศิษัมพร ภูมิประสาธ (2558: 65) ได้พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง เศษส่วนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ STAD ร่วมกับการใช้แบบฝึกเสริมทักษะ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้โดยรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.72 มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยพบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบทางตรงร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ช่วยให้ผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาศิลปะ สารนาฏศิลป์บรรลุตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ได้เป็นอย่างดี สามารถนำมาแก้ปัญหาในเรื่องของข้อจำกัดที่เกิดขึ้นจากสภาพปัญหา สามารถพัฒนาผู้เรียนได้อย่างครอบคลุม ทั้งด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัยได้เป็นอย่างดีและสอดคล้องกับธรรมชาติของวิชา ทั้งนี้ในระหว่างการจัดกิจกรรมครูผู้สอนพบว่าพฤติกรรมนักเรียนบางคนเมื่อปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มร่วมกับเพื่อนๆ และด้วยความสนิทสนมเป็นกันเองทำให้กิจกรรมเป็นไปด้วยความเพลิดเพลิน จนทำให้ลืมข้อควรปฏิบัติหรือมารยาทที่ควรปฏิบัติ ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น และเอกลักษณ์ของรายวิชาที่เป็นศาสตร์เฉพาะที่มีข้อควรปฏิบัติหรือจารีตที่สืบต่อกันมาอย่างยาวนาน จึงควรแสดงออกด้วยความเคารพและสร้างสรรค์ และพบว่าแปรสำคัญที่จะทำให้นักเรียนเกิดการพัฒนาทักษะทางนาฏศิลป์และความ

ชำนาญที่จะนำไปสู่ความมั่นใจ กล้าแสดงออก เกิดความภาคภูมิใจ เห็นคุณค่าในตนเองคือเวลาในการฝึกฝนหรือทำกิจกรรมจะต้องเพียงพอ และการสอบถามความต้องการของนักเรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จะช่วยทำให้การวางแผนจัดกิจกรรมตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนมากยิ่งขึ้น

1. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 กระบวนการจัดการเรียนรู้ในชั้นที่มีการฝึกทักษะปฏิบัติทางนาฏศิลป์ควรมีการจัดสรรเวลาให้เพียงพอต่อการฝึก จึงจะเกิดความชำนาญ

1.2 ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ในชั้นที่ใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ นักเรียนอาจจะส่งเสียงดังรบกวนกลุ่มอื่นได้ ครูต้องวางเงื่อนไข และข้อตกลงในการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีมารยาท เพื่อให้นักเรียนเกิดความตระหนักและเป็นการสร้างลักษณะนิสัยที่ดี

2. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1. ควรมีการสัมภาษณ์ความต้องการของผู้เรียนในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ทราบแนวทางในการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน

2.2 ควรมีการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมด้านจิตอนุรักษ์เพื่อปลูกฝังให้ผู้เรียนรู้คุณค่าของศาสตร์ทางนาฏศิลป์ ที่กว่าจะงดงามได้อย่างที่ปรากฏล้วนถูกกลั่นกรองโดยบรมครูมาหลายชั่วอายุคน จนกลายเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย คนรุ่นใหม่จึงควรแสดงออกด้วยความรักและเคารพ

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายประถม) ที่ได้มอบทุนวิจัยให้แก่ข้าพเจ้า ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มลฤดี เขาวรัตน์ ผู้อำนวยการโรงเรียน และอาจารย์ ดร.พรวิมล นุ่มท้วม หัวหน้างานวิจัย ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปัทมาวดี ชาญสุวรรณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนตรี วงษ์สะพาน รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน รองศาสตราจารย์ ดร.ประสาธน์ เนืองเฉลิม รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริมงคล นาฏยกุล ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุรารมย์ จันทมาลา อาจารย์ อนุสรณ์ วรรณะ ที่กรุณาสละเวลาในการให้ข้อมูล การสัมภาษณ์ อาจารย์ ภัทธนรินทร์ บิชอบ ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาต่างประเทศ และนาย มนัสพงศ์ ภูบาลชื่น ผู้ช่วยงานวิจัย

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กิ่งฟ้า สินธุวงศ์และสันติ วิจักขณาลัญญ์. (2545). *การพัฒนาการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา คู่มือการพัฒนาการเรียนการสอน*. ขอนแก่น: คลังนันทวรรณวิทยา.
- ทิศนา ขัมมณี. (2557). *ศาสตร์การสอน*. พิมพ์ครั้งที่ 18. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ชนกร มหัทธนะกุลชัย. (2556). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการปฏิบัติ วิชาดนตรี ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้รูปแบบการสอนทางตรง. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. มหาวิทยาลัยขอนแก่น: ขอนแก่น.
- วีณา ประชากุล และประสาท เนืองเฉลิม. (2554). รูปแบบการเรียนการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 2. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน. (2553). คู่มือการจัดระบบการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็น ศูนย์กลาง มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์. กรุงเทพฯ: เทียน วัฒนา พรินติ้ง.
- ทิฆัมพร ภูมิประสาท. (2558). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง เศษส่วนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ STAD ร่วมกับการใช้แบบฝึกเสริมทักษะ. วิทยานิพนธ์ วท.บ. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชวลิต ชูกำแพง. (2550). การประเมินการเรียนรู้. มหาสารคาม: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นัจจุนิภา ประทุมชาติ. (2560). ได้พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับเทคนิค KWDL เรื่องเศษส่วนและการประยุกต์สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัย มหาสารคาม.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2553). นวัตกรรมตามแนวคิดแบบ *Backward Design*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัย มหาสารคาม.
- วีรยุทธ จันทร์เหลือง. (2560). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้การจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยใช้วิธีการ เรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ กศม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุรัชย์ งามชื่น. (2556). การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ เรื่อง คอมพิวเตอร์กราฟิก กลุ่มสาระ การเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้รูปแบบการสอน ทางตรง. ค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อภิญา ผลบุญ. (2559). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มร่วมมือ เทคนิค STAD ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาล มหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิชาดา สินประจักษ์ผล. (2536). การจัดห้องเรียนเพื่อการสอนที่มีประสิทธิภาพ. สารพัฒนาหลักสูตร. 12(144): 23-29 ; เมษายน-พฤศจิกายน.
- Joyce, B. & Weil, M. (1996). *Models of teaching*. 5th ed. London: Allyn and Bacon.